

1973. évi 28. törvényerejű rendelet
a belvízi hajók összeütközésével kapcsolatos felelősség egyes szabályainak
egységesítéséről Genfben, az 1960. évi március hó 15. napján aláírt egyezmény
kihirdetéséről

(A Magyar Népköztársaság csatlakozási okiratának letétbehelyezése az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkáránál, az 1973. év július hó 24. napján megtörtént.)

1. § A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a belvízi hajók összeütközésével kapcsolatos felelősség egyes szabályainak egységesítéséről Genfben, az 1960. évi március hó 15. napján aláírt egyezményt e törvényerejű rendelettel kihirdeti.

2. § Az egyezmény hivatalos magyar fordítása a következő:

„A belvízi hajók összeütközésével
kapcsolatos felelősség
egyes szabályainak egységesítésére vonatkozó
egyezmény

1. cikk

1. Jelen Egyezmény szabályozza valamely Szerződő Fél vizein belvízi hajók között történt összeütközésből eredő, hajókban, vagy a hajókon található személyeknek és tárgyakban okozott kár megtérítését.

2. Jelen Egyezmény szabályozza valamely Szerződő Fél vizein belvízi hajó által okozott olyan károk megtérítését is, melyeket belvízi hajók vagy fedélzetükön található személyek vagy tárgyak azáltal szenvedtek, hogy egy adott hajó bizonyos műveletet teljesített vagy azt elmulasztotta vagy valamely hajózási szabályt megsértett, még ha az összeütközés nem is következett be.

3. Az a tény, hogy az 1. és 2. pontokban említett hajók ugyanazon vontató részét képezik, nem érinti jelen Egyezmény alkalmazását.

4. A jelen Egyezmény alkalmazása szempontjából

a) a „hajó” kifejezés alatt a kishajókat is kell érteni,

b) a hajókkal egy tekintet alá esnek: a siklóhajók, a tutajok, a kompok, a pontonhidak mozgó részei, a kotróhajók, az úszódaruk, az elevátorok és mindenfajta úszómű, valamint hasonló jellegű berendezés.

2. cikk

1. Kártérítési kötelezettség csak akkor áll fenn, ha a kár vétkesség miatt következett be. A vétkesség törvényes vélelme kizárt.

2. Ha a kár véletlen eredménye vagy „vis maior” következtében állott elő vagy okait lehetetlen megállapítani, úgy a kárt a kárt szenvedett személyek viselik.

3. Több hajó vontatása esetén az egyes hajók csak akkor viselnek felelősséget, ha vétkesek.

3. cikk

Ha a kár egy hajó vétkességének következtében állott elő, a kártérítést e hajónak kell vállalnia.

4. cikk

1. Ha két vagy több hajó vétkesen részes a károkozásban, egyetemlegesen felelősek a személyeknek, a vétlen hajókban és az ezen hajókon levő tárgyakban okozott kár tekintetében - egyedileg felelősek viszont az egyéb hajókban és az ezen hajókon levő tárgyakban okozott kár tekintetében.

2. Ha az egyetemleges felelősség esete nem forog fenn, a vétkesen kárt okozó hajók a kárt szenvedettekkel szemben vétkességük mértékének arányában viselik a felelősséget, ha viszont a körülmények olyanok, hogy a vétkesség aránya nem állapítható meg, vagy az elkövetett hibák egyenértékűnek tűnnek, úgy egyenlő a felelősség viselésének mérve is.

3. Egyetemleges felelősség fennforgása esetén a vétkes hajók mindegyike magára vállalja a károsultnak fizetendő összeget olyan mértékben, ahogy ezt a fenti 2. pont szabályozza. Az a hajó, amely a ráeső résznél többet fizetett ki, a túlfizetés tekintetében visszkereseti joggal élhet a közös adósok ellen, akik viszont a rájuk eső résznél kevesebbet fizettek. Ha valamely közös adós fizetéseképtelennek mutatkozik, a kiesett összeget fel kell osztani a többi közös adós között a fenti 2. pontban meghatározott arányok szerint.

5. cikk

A fenti cikkben meghatározott felelősség fennáll akkor is, ha az összeütközés a hajókalauz hibájából következett be, még abban az esetben is, ha a hajókalauzi szolgálat kötelező volt.

6. cikk

A kártérítés iránti kereset benyújtása semmiféle különleges előzetes formaságot nem igényel.

7. cikk

1. A kártérítés iránti keresetek tekintetében az elévülés a kérestervezés napjától számított két év.

2. A visszkereset benyújtásának határideje egy év. Az elévülés vagy azon a napon kezdődik, amikor az egyetemleges felelősség összegét megállapító bírói ítélet meghozták vagy ilyen ítélet hiányában azon kifizetés megkezdésének napján, amely a visszkereset benyújtásának indokát képezi. Ugyanakkor a fizetéseképtelen közös adósra eső rész felosztására vonatkozó kereset benyújtása tekintetében az elévülés csak abban a pillanatban kezdődhet, amikor a kereset benyújtására jogosult személy tudomást szerez a szóbanforgó közös adós fizetéseképtelenségéről.

3. A fenti elévülési határidők megszakítását és nyugvását az ügyet tárgyaló bíróság területén érvényes jogszabályok határozzák meg.

8. cikk

1. Jelen Egyezmény rendelkezései nem érintik azokat az általános jellegű felelősségkorlátozásokat, amelyeket nemzetközi egyezmények vagy belső jogszabályok állapítanak meg a hajótulajdonos és a fuvarozó felelőssége tekintetében, mint például a hajó tonnatartalmán, a gépek teljesítményén vagy a hajó értékén alapuló korlátozás vagy olyan korlátozás, mely a hajó elhagyásának lehetőségéből ered. Ezek a rendelkezések nem kibővítik a fuvarozási szerződésből vagy más megállapodásokból keletkező kötelezettségek jelentőségét.

2. Jelen Egyezmény rendelkezései nem alkalmazhatók olyan károk megtérítésénél, amelyek radioaktív üzemanyag, termék vagy melléktermék radioaktív vagy együttesen radioaktív és mérgező, illetőleg robbanó vagy egyéb veszélyes tulajdonságainak következtében állottak elő.

9. cikk

Bármely Szerződő Fél az Egyezmény aláírásakor vagy megerősítésekor, vagy az Egyezményhez való csatlakozás során kijelentheti az alábbiakat:

a) fenntartja magának a jogot, hogy belső törvényhozása útján vagy nemzetközi egyezményekben úgy rendelkezzen, hogy a jelen Egyezmény rendelkezései ne vonatkozzanak azokra a hajókra, amelyek kizárólag közhatalmi funkciókat gyakorolnak;

b) fenntartja magának a jogot, hogy belső törvényeiben előírja, hogy jelen Egyezmény rendelkezései nem vonatkoznak azokra a víziutakra, amelyeken a hajózás csak ezen ország hajóinak megengedett.

10. cikk

1. Jelen Egyezmény aláírására vagy csatlakozásra nyitva áll az Európai Gazdasági Bizottság tagországai és azon országok részére, amelyek a Bizottság ügyrendjének 8. pontja értelmében a munkában tanácskozási joggal vesznek részt.

2. Azok az országok, amelyek az Európai Gazdasági Bizottság ügyrendjének 11. pontja szerint a Bizottságnak egyes munkáiban vehetnek részt, az Egyezmény hatálybalépése után csatlakozás útján Szerződő Felekké válhatnak.

3. Az Egyezmény 1960. június 15-ig aláírásra nyitva áll. Ezután csatlakozásra fog nyitva állni.

4. Jelen Egyezmény megerősítésre szorul.

5. A megerősítő vagy csatlakozási okiratokat megőrzésre az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkárának fogják átadni.

11. cikk

1. Jelen Egyezmény 90 nappal azután lép hatályba, hogy a 10. cikk 1. pontjában említett öt ország átadja a megerősítő vagy csatlakozási okiratokat.

2. Azon országok tekintetében, amelyek az öt ország részéről történt megerősítés vagy csatlakozás után fogják jelen Egyezményt megerősíteni vagy hozzá csatlakozni, az Egyezmény 90 nappal azután lép hatályba, hogy az adott ország a megerősítő vagy csatlakozási okiratot átadta.

12. cikk

1. Jelen Egyezményt bármely Szerződő Fél felmondhatja az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkárának küldött értesítés útján.

2. A felmondás 12 hónappal azután válik hatályossá, hogy a Főtitkár megkapta a fent említett értesítést.

13. cikk

Ha az Egyezmény hatálybalépését követő időszakban a felmondások következtében a Szerződő Felek száma ötnél kevesebb lesz, az Egyezmény megszűnik azon a napon, amikor a legutolsó felmondás hatályba lép.

14. cikk

Ha két vagy több Szerződő Fél között vita merül fel az Egyezmény értelmezése vagy alkalmazása tekintetében és a vita tárgyalások útján vagy más módon nem oldható meg, a

kérdést bármelyik érdekelt Szerződő Fél kívánságára döntés meghozatala céljából Nemzetközi Bíróság elé lehet terjeszteni.

15. cikk

1. Az aláírás során, illetőleg a megerősítő vagy csatlakozási okirat letétbehelyezésekor bármelyik Szerződő Fél kijelentheti, hogy a vitás kérdések Nemzetközi Bíróság elé történő utalása tekintetében az Egyezmény 14. cikkét magára nézve nem tartja kötelezőnek. A fenntartással nem élő Szerződő Feleket nem kötik a 14. cikk rendelkezései azon Szerződő Felekkel szemben, amelyek ilyen jellegű fenntartással éltek.

2. Bármely Szerződő Fél, amely a fenti 1. pont szerint fenntartással élt, azt bármikor visszavonhatja az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkárához intézett bejelentés útján.

16. cikk

Az Egyezmény 9. cikk *a)* és *b)* alpontjaihoz, valamint a 15. cikkben meghatározott fenntartásokon túl az Egyezmény tekintetében további fenntartásokkal élni nem lehet.

17. cikk

1. Az Egyezmény hároméves érvénybenléte után bármely Szerződő Fél kérheti - az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkárához intézett bejelentés útján - értekezlet összehívását az Egyezmény felülvizsgálata céljából. A Főtitkár a beérkezett kérestről a Szerződő Feleket tájékoztatja és az Egyezmény felülvizsgálatát célzó értekezletet összehívja, ha az értesítéstől számított négy hónapon belül a Szerződő Feleknek legalább negyedrésze beleegyező választ küld az ilyen jellegű értekezlet összehívását illetően.

2. Ha az értekezletet az előző pont alapján összehívják, a Főtitkár erről a tényről a Szerződő Feleket azzal a kéressel értesíti, hogy három hónapon belül küldjék el azokat a javaslatokat, amelyek megvitatását az értekezleten kívánatosnak tartják. Az értekezlet megnyitása előtt legalább három hónappal a Főtitkár a Szerződő Felekkel közli az előzetes napirendet és a fenti javaslatok szövegét.

3. A Főtitkár a jelen cikk alapján összehívott bármely értekezletre meghívja a 10. cikk 1. pontja szerinti összes országokat, valamint azokat az országokat, amelyek a 10. cikk 2. pontja alapján Szerződő Felekké váltak.

18. cikk

A 17. cikkben szereplő értesítésen kívül az Egyesült Nemzetek Főtitkára a 10. cikk 1. pontja szerinti országokkal és amelyek a 10. cikk 2. pontja alapján Szerződő Felekké váltak, az alábbiakat közli:

- a)* a 9. cikk *a)* és *b)* alpontjai szerint tett nyilatkozatokat;
- b)* a 10. cikk alapján történt megerősítéseket és csatlakozásokat;
- c)* a 11. cikk alapján az Egyezmény hatálybalépésének időpontjait;
- d)* a 12. cikk alapján történt felmondásokat;
- e)* a 13. cikk alapján az Egyezmény megszűnését;
- f)* a 15. cikk 1. és 2. pontja szerint érkezett nyilatkozatokat.

19. cikk

Jelen Egyezmény egy példányban készült orosz és francia nyelven. Angol és német szöveg is csatolva van. Az Egyezmény aláírásakor vagy a megerősítő, illetőleg csatlakozási okirat letétbehelyezésekor bármely ország kijelentheti, hogy az orosz, francia, angol vagy német

nyelvű szöveget fogadja el. Ilyen esetben az említett szöveg lesz érvényes azon Szerződő Felek között, amelyek e joggal éltek és ugyanazt a szöveget fogadták el. Minden egyéb esetben az orosz és francia szöveg hiteles.

20. cikk

1960. év június hó 15. napja után az Egyezmény hiteles példányát, valamint a hozzá csatolt angol és német nyelvű szövegeket átadják megőrzésre az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkárának, aki az Eredeti példány alapján készült hiteles másolatot küld az Egyezményről és a hozzá csatolt angol és német szövegről a 10. cikk 1. és 2. pontja szerinti országoknak.

A fentiek tanúságaképpen alulírottak - kellő felhatalmazással rendelkezve - jelen Egyezményt aláírták, amely kelt Genfben, ezerkilencszázhatvan március tizenötödikén.”

3. § A Magyar Népköztársaság az egyezményhez azzal a fenntartással csatlakozott, hogy:

a) a Magyar Népköztársaság az egyezmény 9. cikke alapján fenntartja a jogot, hogy belső törvényhozása útján úgy rendelkezék, hogy a jelen egyezmény rendelkezései nem vonatkoznak

- azokra a hajókra, amelyek kizárólag közhatalmi feladatok ellátását szolgálják,

- azokra a Magyar Népköztársaság területén levő víziutakra, amelyeken a hajózás csak saját hajóinak megengedett;

b) a Magyar Népköztársaság az egyezmény 15. cikke alapján kijelenti, hogy a vitás kérdések Nemzetközi Bíróság elé történő utalása tekintetében az egyezmény 14. cikkének rendelkezéseit nem tekinti magára nézve kötelezőnek.”

4. § Ez a törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban az 1973. év október 22. napjától kell alkalmazni; végrehajtásáról a közlekedésért felelős miniszter az igazságügyért felelős miniszterrel egyetértésben gondoskodik.